

PROSLAVA STOLETNICE PRIKLJUČITVE BENEČIJE

Saratat o resnični domovinski ljubezni osvobodil in spoštovanju drugih narodov

Akti o obtožbah v zvezi s škandalom Fiumicino izročeni preiskovalni komisiji parlamenta - Številne interpelacije parlamentarcev o primeru «La Zanzara»

RIM, 22. — Predsednik republike Sarat je danes pričel o bisk pokrajini Benečije, katere so pred sto leti s plebiscitom priključili Italiji. Otvorila se je bila danes v Benetkah in ji je prisostvovali tudi predsednik vlade Moro. Predsednik republike je prišel z letalom ob 9.40 na letališče Marco Polo, od kod se je odpravil z motornim čolnom na sedež prefekture in kjer ga je pozdravil beneški patriarh. Od tu so se Sarat, Moro in beneški župan Favretto Fisca odpravili s tipičnim beneškim čolnom na Trg sv. Marka. Predsednik republike je pozdravljala velika množica Benečanov.

Dvorani največje sveta do žve palače je bila večkratnost ob stoletnici, med katero je najprej spregovoril beneški župan, nato pa je prof. Alberto Cissalberti predsednik instituta zgodovine preporočil imel uradni govor.

Zadnji je spregovoril Sarat o politiki in vrednoti preporočil. Ugovoril je njegov globoki smisel v težnji po svobodi. Za svobodo so se borili vsi udeleženci gibanja najrazličnejših struj in tendenc. Svoboda pred tujcem, kar je pomenilo zahtev po neodvisnosti. Svojenosti načela nacionalnosti. Svojenosti absolutizma, uređ na zadnjašnji sistem in političnim nasiljem. Gre za dve plati istega vprašanja: svoboda za ljudstvo in svoboda za posameznika.

Načelo nacionalnosti, kot so ga izdelali ustvarjalci italijanske države, je bilo v zvezi z lastno državo, ki je imela splošno vrednost in je veljavna za vse narode.

Ta splošno človečanska zavest je bila značilna za italijanski patriotizem v začetku predstaviteljstva, ki se je bistveno razlikovalo od ekskluzivističnega nacionalizma, za katerega je zamisel domovine negacija spoštovanja drugih domovin in ki ustvarja hierarhične lestvice narodov, si izmišlja mite o izbranim narodu, vodi k nasilju in zatiranju.

Vzlik mučenec «Zivela Italija» moramo zato razumeti v tem okviru, zaradi česar se je bolj

akte o obtožbah, ki jih je sestavljalo javno tožilstvo v zvezi z letališčem Fiumicino. Gre za resne obtožbe proti bivšemu ministru za javna dela Togniju, med katerimi je menda tudi obtožba, da je nekdo podjel prelobo «po pomoti» 750 milijonov lir in da je isto podjetje istočasno zgradilo za isto vsoto nov sedež KD v Rimu. Presodna komisija bo morala najprej zamenjati nekatere svoje člane, ki so prevzeli obveznosti v vladi. Tako bodo morali zamenjati člane KD Restiva, Cossiga, Rubincanija in Agnirija, ter izvoliti novega predsednika, saj je komisiji do sedaj predsedoval Restivo.

Danes je prišel z delom senat, ki je soglasno odobril zakon o preprečevanju tihotapstva s kavo. Zakon predvideva ustanovitve licenčne skladišča s kavo in uvedbo potrdila za prevoz kave, za katero se je plačala carina. Potrdila ne bodo potrebna za domače družinske zaloge in manjše zaloge v barji. Zakon mora odobriti še poslanska zbornica.

Razburjenje okrog študentskega lista «La Zanzara» se je zdaleč ni poleglo, temveč dohva vedno večji obseg. Najrazličnejše osebnosti in organizacije odločno obsodijo postopek milanskega javnega tožilstva, ki je prijavil sodišču pod obtožbo razvijanja spolnih listov med mladostniki ravnatelja licea, tri urednike in lastnika tiskarne. V tej zvezi je zanimivo zala odločna zahteva odv. Marija Benutija predsednika Vsestranskega združenja sodnikov ministru za sodstvo Resaleju, da naj izvede preiskavo o ravnanju javnega tožilstva, ki je resnično obstajalo grobe samovoljnosti in da naj v primeru potrebe uvede disciplinske postopke.

V bistvu podobno zahtevo je ministru naslovila tudi lombardska federacija PML, ki se zgraža nad ravnanje predsednika milanskega javnega tožilstva.

Med cele vrsto interpelacij parlamentarcev je socialistični poslanec Codignola odprl nov primer nedemokratskega ravnanja s študentsko-uredniški šolskega lista. Codignola namreč v interpelaciji govori o tehničnem inštitutu «Marconi» v Bologni, kjer je ravnatelj prof. Vincenzo Alaimo enopredeloval pravno vojnemu študentom, ki so bili odgovorni za uredništvo in za izdajo lističa «Lo Spion».

Ravnatelj omenjenega zavoda je uredniku agencije ANSA povedal podoben potek stvari pri izdaji tega lističa. Ravnatelj je še pred pričetkom izdajanja zahteval za sebe dosledno pravico cenzure, ki jo je tudi izvedel, tako da je v drugi številki prepovedal vrsto članov, ki so imeli naslove: «Sekularna vzgoja», «V ZDA jo imenujejo umazano vojno», «Sedaj hočemo nekaj reči tudi mi», «Kritika notranjega pravilnika zavoda».

Pričela se je svojevrstna bitka s študenti, ki so vztrajali in ki se je zaključila tako, da so bili odločeni o prepovedi članov, ki so imeli naslove, namreč teksta pa citati Danteja, Prevarta in Shakespeara, ki so imeli za ravnatelja «jasen pomen». Končno je ravnatelj celotno naklado študentskega lističa prepovedal.

Poslanec Barbi, Maria Eletta Martini in Arnaud (vsi KD) zahtevajo v interpelaciji takojšnjo izprijemitev očitnih in očitnih kršitev, ki so dijake-urednike telesno preiskali in utemeljujejo popolno nepravilnost take preiskave.

Socialistični senatorji Banfi, Arnaud, Bonafini in drugi v interpelaciji govorijo o očitni fašistične norme, ki je v jasnem nasprotju

PO IZSTOPU FRANCIJE IZ ATLANTSKEGA PAKTA

Vlada ZDA je včeraj izročila odgovor na zahtevo o umiku ameriških čet iz Francije

Besedilo odgovora še ni objavljeno - Bajе zahtevajo ZDA pojasnilo o sedanji francoski «nedoločeni formulaciji» - Pričakujejo se odgovori še ostalih trinajstih atlantskih držav - Ball obišče Pariz 29. t. m.

PARIZ, 22. — Vlada ZDA je danes odgovorila na de Gaullovo zahtevo, naj se iz Francije umaknejo ameriške čete, oporišča in glavni štab NATO. Odgovor je izročil v Washingtonu državni podtajnik George Ball francoskemu poslaniku Charlesu Lucetu.

Vsebinska ameriške note še ni znana, toda dobro obveščeni viri poudarjajo, da je vključena, toda čvrsta, da dopušča možnost kompromisa, če bi ga de Gaulle želel. V noti se nadalje poudarja veljavnost «vojaškega integriranega in neodvisnega ustroja na atlantski ravni». Nota pobija razliko, ki jo de Gaulle med «politično in vojaško vsebino» atlantskega zavezništva. Bajе je namen odgovora doseči s francoske strani pojasnilo o tem, čemu se pravzaprav Francija odrekla v atlantskem paktu. Vlada ZDA bi torej hoteli, naj bi prihodnje poteze napravil de Gaulle — kot komentirajo nekateri ameriški viri, ki trdijo, da bi vlada ZDA hotela doseči, da bi se de Gaulle odločil «nedoločeni formulaciji» in naj bi zaveznikom pojasnil, na kakšen način bi Francija mogla nadaljevati s svojim «političnim» sodelovanjem v NATO ob istočasnem izstopu iz vojaškega zavezništva. Trdi se, da bodo ameriški odgo-

obvestilo o svojem sklepu o izstopu iz NATO. Danes se je v Parizu zvedelo tudi, da bo de Gaulle uradno obiskal Poljsko v septembru letos. Kot je znano, bo francoski predsednik odšel na uraden obisk v Sovjetsko zvezo 20. junija in bo ostal okrog deset dni.

Danes pa je prišel v Kairo Andre Malraux, državni minister za kulturne zadeve. Njegov obisk ima sicer uradno kulturni značaj, toda v resnici pa je zelo velikega političnega pomena. Komentarji poudarjajo tudi važnost dejstva, da bo Malraux po povratku iz Kaira odpotoval na uraden obisk v Izrael.

Jean Lucanet, kandidat centra na decembrskih predsedniških volitvah, je de Gaullovo politiko do atlantskega pakta kritiziral, češ da zavrača integracijo in spravlja v nevarnost obrambo Evrope. Demokristjanski prvak je dejal, da je treba ustvariti Evropo, ki bo «gospodarsko in vojaško integrirana». Očitno pa je vladi ZDA, da svojim zaveznikom ni predložila «bolj integralnih formul» in dodal: «V stališčih Washingtona je preveč golizma».

ZASEDANJE CENTRALNEGA KOMITEJA PSI

Poročilo tajnika De Martina o osnovnih vprašanjih združitve med PSI in PSDI

Predlogi glede odnosov s komunisti, o vstopu v Socialistično internacionalo, uprave lokalnih ustanov in o sindikalnih organizacijah - Seja vodstva KPI - V ponedeljek vsestranski svet KD

RIM, 22. — Pod predsedstvom Nennija se je pričelo tridesetno zasedanje CK PSI, na katerem je predal obsešno poročilo tajnika stranke De Martina. Prvi del je bil posvečen rešitvi vladne krize in razlogom socialistične podpore novi vladi levega centra. De Martino je ugotovil, da med krizo ni bilo mogoče niti nobene druge stvari razen politike levega centra ali predhodnih volitev in da obstaja zadostno zaupanje, da je mogoče uresničiti nekatere pomembne reforme. Glede zunanje politike je poslušalci zbornici o odnosih s KD je bil gotok kritičen, saj gre za vsaj kodnevne težave in se KD sedaj dogajajo predstavi, kot se je na kongresu v Neaplju. Gre za dvom o nadaljnjem sodelovanju s stranko, ki namestila izvoliti za svojega predsednika prva Seelbo.

Drugi obsežnejši in pomembnejši del poročila pa je bil posvečen socialističnemu združevanju. De Martino je podrobneje citiral skedine zadnjega kongresa, da je treba pred ustanovitvijo enotne stranke razločiti okoliščine, na osnovi katerih so dijake-urednike telesno preiskali in utemeljujejo popolno nepravilnost take preiskave.

Socialistični senatorji Banfi, Arnaud, Bonafini in drugi v interpelaciji govorijo o očitni fašistične norme, ki je v jasnem nasprotju z ustavo in zahtevajo zagotovila za svobodno razpravo in izdajanje listov na šolah. Liberalci Velituti protestirajo proti načinu objave o sodnem postopku, kar so sodniki naredili na pravi tiskovni konferenci. Končno je socialdemokrat Massari predložil zakonski osnutek, s katerim se izpremenijo členi zakona o sodišču za mladoletne, da se taki primeri ne bi več mogli ponoviti.

Vsestranski odbor mladinskega gibanja KD je na zasedanju v Pesaru odobril resolucijo, v kateri izraža ogorčenje zaradi postopka z dvema dijakoma. Odbor potrjuje velik pomen študentskih publikacij za vzgojo novih generacij in zahteva od vlade, da takoj ukrepa in omogoči svobodno izražanje mnenj v študentskem tisku. Končno resolucija vsestranskega vodstva mladinskega gibanja KD zahteva ukinitve vseh tiskovnih norm, ki so v nasprotju z načeli svobode, ki jih izrečno navaja ustava.

Univerzitetni študenti so v Mesini zasedli univerzo in so se v njo zapirali. Prebivalstvo z zvočniki pozivalo k solidarnosti, ker so bili prisiljeni k tako ostremu ukrepu zaradi namer, da se ukine fakulteta za politične vede. Nadaljuje se vsestranska stavka zdravnikov zavarovalnih ustanov.

nosti krstov, pridobivanju vernikov in o priznavanju mešanih zakonov.

Ramsay se je odpravil iz Londona z letalom, v katero so stopili tudi trije nastojci, ki so pričeli kričati: «Ramsay je izdal, da »Nobenega miru s Rimom». Anglija je protestantska država. Politijski agent jih je prišilil, da se se usedli na sedež v turističnem razredu, medtem ko se je Ramsay peljal v prvega reda. V Rimu pa sta dva prebiterijanska duhovnika Jan Paisley in John Wylie, ki sta se prav tako priključila z letalom, slekla plašč, da so bili na belih suknjatih vidni napisni proti canterburyškemu nadškofu. Duhovnika so pridržali agenti obneje policije in so ju kasneje izgnali iz Italije.

SARAJEVO, 22. — Sinoči se je na področju, katerega središče je bilo okrog 80 kilometrov jugozahodno od Sarajeva, pričela serija terorističnih eksplozivnih dejanj. Prvi potres jaskolice pete stopnje so zabeležili sinoči ob 22.39. Sledili so med 3.43/48 do 6.48/43 »še štirje potresni sunki jaskolice 3 do 4. stopnje. Po poročilih policije so prizadeli Sarajevu potresni sunki, ki so prizadejali materialne škode.

DANES

V Benetkah so se pričele svečane proslave stoletnice priključitve Benečije Italiji in je ob tej priložnosti predsednik republike Sarat pričel večdnevni obisk beneških pokrajin. V govoru v doževi palači je Sarat ocenil gibanje italijanskega prepoveda kot izraz pravilne domovinske ljubezni ter ostro obsodil nacionalistični «patriotizem», ki zanika druge narode. Povezal je prvo in drugo gibanje prepoveda ter njih skupne ideale za svobodo.

Pričelo se je zasedanje CK PSI, na katerem je poročal tajnik De Martino o nekaterih konkretnih predlogih glede socialističnega združevanja. De Martino predvideva daljše razdobje skupnih borb in tako tudi skupni nastop na upravnih volitvah, sestavo skupnega odbora med PSI in PSDI, široke debate v federacijah itd. Glede odnosov s komunisti je sicer za jasno ločitev, ker so socialisti dokončno izbrali demokratično metodo, ni kakor pa ne za protikomunizem. Pristaja na vstop v socialdemokratsko Socialistično internacionalo, vendar brez «klesanj» in brez izrecnega pristanka na programe, ki so nastali med hladno vojno. Lokalne uprave in koalicije v njih naj se ustvarjajo po lokalnih potrebah in ne po včerajšnjih dejah, da je možen kompromis glede francoskega sklepa o izstopu iz NATO, temveč je de, da mora biti Francija «tesno ob atlantskem paktu».

Za vojno v Vietnamu je ameriški senat z veliko večino odločil dodatnih 13 milijard dolarjev. V Sajgonu pa so izbruhne nenadoma budistične dijakne protivladne demonstracije, kljub temu da se je dan pred tem zdelo, da bo med budisti in vojaškimi oddelki dosežen kompromis.

V Diskardri je postalo življenje normalno, ker so dijaki ponovno začeli obiskovati šolo, vojska pa je umaknila ulične bloke. Sukarno vsaj formalno opravlja še vedno funkcijo glavarja države in je včeraj sprejel pet podpisnikov nove vlade, ki bo dokončno postavljena v prihodnjih dneh.

DEMOKRISTJANSKI KONGRES V BONNU

Erhardovi pogoji za «nove odnose» s SZ

Kancelar ni omenil ne de Gaulle ne Adenauerja, ki je govoril o odnosih s Francijo, ki mora biti «tesno ob NATO»

BONN, 22. — Na kongresu zahodnonemških demokristjanov je imel danes svoj napovedani govor kancelar Erhard. Ko je govoril o odnosih s Sovjetsko zvezo, je dejal, da so «nove odnose potrebna dva pogoja: 1. SZ mora pristati na načelo samoodločbe in nevmesavanja v notranje zadeve tujih, kar zadeva nemški narod in 2. SZ bi morala odgovoriti na izjavo Bonni o enakih obdobjih v službi vseh narodov. Prav tako bo vlada storila vse, kar bo mogla, da se sedanje evropske skupnosti in zlasti skupno tržišče čim bolj razširi in v tržišče vstopi tudi Velika Britanija».

Potem je poudaril svoj zvestost atlantskemu paktu, ker je sestavljen del evropske strategije miru. Za Francijo pa je rekel, da mora biti čim bolj tesno ob atlantskem zavezništvu in francosko-nemsko prijateljstvo mora dokazati, da je učinkovito prav v najtežjih trenutkih. Erhard ni omenil ne de Gaulle ne Adenauerja, ki je govoril o odnosih s Francijo, ki mora biti «tesno ob NATO».

«Vsi se bomo veselili, ko bo Moskva zavzela tako stališče tudi do nas».

Predsednik parlamentarne skupne demokristjanov Barzel pa se v svojem govoru nikakor ni strinjal z Adenauerjevim mnenjem o Franciji. Dejal je, da so Nemci arazočarji in zaskrbljeni sprico razvoja francosko-nemških odnosov. Rekel je, da bomska vlada ne more avtomatično sprejeti vsega tistega, kar se sikene v Parizu, čeravno ne pozablja, da brez Francije ne more biti ne združene Evrope ne združene Nemčije.

Predsednik parlamentarne skupne demokristjanov Barzel pa se v svojem govoru nikakor ni strinjal z Adenauerjevim mnenjem o Franciji. Dejal je, da so Nemci arazočarji in zaskrbljeni sprico razvoja francosko-nemških odnosov. Rekel je, da bomska vlada ne more avtomatično sprejeti vsega tistega, kar se sikene v Parizu, čeravno ne pozablja, da brez Francije ne more biti ne združene Evrope ne združene Nemčije.

Balkansko sodelovanje

BEograd, 22. — Iz Beograda je danes odpotoval v Sofijo na

ZA VOJNO V VIETNAMU

Senat odobril še 13 milijard dolarjev Protivladne demonstracije v Sajgonu

Uspešen nočni napad na letališče sajgonske vojske - Američani uporabljajo strupene pline

WASHINGTON, 22. — Na improvizirani tiskovni konferenci je predsednik Johnson izjavil, da vlada ZDA še ni prejela iz Hanoja nobenih odgovorov na njegovo prošnjo, da se doseže s pogajanjimi rešitev spopada v Vietnamu. Ko je govoril o Kitajski, je dejal, da ZDA sicer želijo poboljšati odnose s Pekingom, toda ki Kitajska vlada še vedno ni sprejela svoje politike in zato je tudi ameriška vlada ne bo.

Johnson je tudi izjavil, da bo prihodnji terek poslal v Sajgon novo misijo visokih funkcionarjev, ki bodo proučili vojaške programe. Glede atlantskega pakta je izjavil, da bo o tem — zlasti pa o de Gaullovem sklepu, verjetno govoril jutri ob 15.30 pred člani zavoda za zunanje zadeve, ki se bodo sestali v državnem departmaju.

Senat pa je danes z veliko večino odobril dodatne kredite za Vietnam v znesku 13 milijard dolarjev. Za kredite je glasoval tudi senator Fulbright, ki je pripomnil, da je to storil proti svojemu prepričanju.

V Južnem Vietnamu pa so se protivladne demonstracije zaradi odstopa generala Tija iz notranjosti prenesele v Sajgon, kjer je danes demonstriralo okrog tri tisoč

Pismo CK KP SZ o Kitajski?

WASHINGTON, 22. — «Washington Post» objavlja vsebino tajnega pisma, ki ga je CK KP Sovjetske zveze baje poslal vsem komunističnim strankam. Pismo vsebuje napad na KP Kitajske, za katero je rečeno, da hoče povzročiti vojno med ZDA in SZ ter se upira sovjetskemu «redlogu za sestanek med voditelji obeh držav. Za kitajsko protisovjetsko gonjo je rečeno, da je šla tako daleč, da se je širilo govorice, da je možen med obema državama celo oborožen spopad. Se prav posebej pa se v pismu poudarja ogromna škoda, ki jo povzroča KP Kitajske s svojo zgrejeno politiko v Vietnamu, kamor je Sovjetska zveza poslala lani za pol milijarde rubljev vojaškega materiala.

BRUSEL, 22. — Funkcionarji vseh evropskih ustanov v Bruslju in v Luksemburgu — skupnega tržašča, Euratoma, skupnosti za jedro in premog, sodišča in evropskega parlamenta — so proglasili 24-urno stavko. Gre za okrog 7000 oseb, ki zahtevajo povzvišanje plač za 14 odstotkov zaradi naraščajoče druginje.

PRED XXIII. KONGRESOM KP SZ

Imperativna zahteva: delati na nov način

Nova smer gospodarskega razvoja narekuje potrebo po upoštevanju tudi ekonomskih elementov, kot so rentabilnost, dobiček, materialna zainteresiranost - Težkoče in zapreke ter dopolnila reforme

MOSKVA, marca. — Delati na nov način — to je zahteva, ki se jo v Sovjetski zvezi pred XXIII. kongresom KP vse pogostje čuje. In ne samo, ko je govora o gospodarstvu ter upravljanju gospodarstva.

Razumljivo je, da takšna zahteva še ne pomeni da se v tem mislu tudi že dela ali pa, da se jo jutri povsod tako delo. Nove potje pa je v tem, da se to pol politične govorice in na svoj način obeležuje določeno spremembo, ki je najmanj terminološka.

V vsakem primeru se na tak način dolgo časa ni govorilo, ker se je delalo po starem — na osnovi plana, ki je vnaprejšnji natančno predpisoval, kaj in kako je treba delati. Plan je lahko bil obsežen ali manjši, s takimi ali drugačnimi pokazatelji, vendar na globlja in obsežnejša razmišljanja ni navajal, a se prav posebno ne one, ki so ga izvajali. Zato je bilo važno, da bi bil plan čim manjši, stroški pa čim večji, da ne to glede na stvarne potrebe in možnosti.

Lani pa je bil sprejet sklep, da se v gospodarstvu stopi po novih poteh, da se — poleg plana — vključijo tudi ekonomski elementi, kot na primer rentabilnost, dobiček, materialna zainteresiranost, samoiniciativnost in samoodločanje.

Iz referatov in diskusij na predkongresnih sestankih, iz obilice materiala, ki ga dan za dnem objavljajo časopisi in strokovne publikacije, a še posebno iz pisnih od spodaj, pa si je moč ustvariti vtis, da se v izvajanju reforme že pojavljajo določene težkoče, da, celo odpor.

Vse, kar je novega si v sleherni reformi — še posebno na začetku — težko utira pot. Stare navade preživeti pojmi in zastarali odnosi se težko odpravljajo. In to celo v primeru, ko so nove stvari, kakih navad, pojmov in odnosov av načelna novo že bili prejel.

Tudi sama koncepcija reforme — vsaj deloma — opira na določene elemente in principe stare gospodarske prakse. Čeprav se pojavljajo novi ekonomski vzvodi, pa na obnem bili ohranjeni tudi nekateri stari, oni administrativnega značaja, in to v kar preveč poudarjenih oblik, z očitnim namenom, da bi se z njihovo pomočjo obdržali pod določenim nadzorstvom prvi in bi tako ne prišlo do morebitnih nezaželenih posledic.

V danih okoliščinah je bil potreben kompromis, verjetno, neoginjen, vendar pa ta nosilec administrativnih in nadzornih funkcij ustvarja možnost, na osnovi katere bi gospodarske vzvode mogli omejevati tudi preko tiste reforme, ki bi se stališča zamisljene reforme bila začelna in dopustna.

In prav to se dogaja. Nekatere primere je pred kratkim navešal A. Birman, znan ekonomist, ki ima nemalo zasluge za sprejetje reforme. Skupaj z Libermanom, Njemenčnovom in vrsto drugih je že dolgo časa odpravi stališča zahteval po odpravi sistema vseobsegačega centraliziranega načrtovanja, kot tudi, da se likvidira nadzorsko-nadzorski sistem v podjetjih in omogoči kar najbolj samostojno poslovanje.

Birman pa zdaj ugotavlja, da nekatere centralne ustanove in organi s podjetji še vedno ravna na stari način, čeprav je bilo medtem sklenjeno, da se njihove pravice razširijo. S predpisom o socialističnih gospodarskih podjetjih je na primer bilo predvideno, da se podjetjem od zgoraj določijo samo splošni normativni obratni sredstva. Toda ta predpis se v praksi ne spoštuje, tako da se podjetjem znova predpisujejo določeni normativni obratni elementi obratnih sredstev. Se več, finančni organi celo pristopajo k kaznovanju slehernega prekrška v zvezi s temi normativi, vtem ko arbitražna po drugi strani podjetjem odvzema pravico, da bi zavrnila odvečno ali nepotrebno proizvodnjo, ki jim je bila na osnovi planske distribucije dostavljena.

Zahteva, potem, kam, da naj se dela na nov način, se praktično odraža v naslednjem vprašanju: toda kako? To vprašanje obvladuje trenutno vse diskusije o izvedbi, oziroma izvajanju reforme. Predlagajo se različni družbeno-ekonomski ukrepi, tudi neka vrsta dopolnilne reforme.

Podjetjem, ki prehajajo na novi sistem, je treba omogočiti, da svobodneje navezujejo neposredne gospodarske stike z drugimi podjetji in potrošniki, distribucijskimi oporišči, trgovinami, kot tudi, da postopno sprejemajo sklepe o številu delavcev in namenečev, o fondu plač itd. Takšne metode načrtovanja, naj bi zamenjale administrativno ukazovanje.

Podjetjem ni smeti preprečevati ustvarjanja lastnih fondov na osnovi presežkov planskega dobička (po izpolnitvi obveznosti do državnega proračuna na osnovi plana).

Organi materialno-tehničnega oskrbovanja, planski in finančni organi, pa bodo odgovarjali za vse napake in pomanjklivosti, ki predstavljajo oviro za delo podjetij.

Zelo važno je, da delavci, inženirji, tehniki in nameštenci sodelujejo v upravljanju proizvodnje, pri izdelovanju, proučevanju ter uresničevanju sklepov, da nadaljujejo rezultate in odstraňuje morebitne napake. Nujno je tudi, da se na proizvodnih posvetovanjih aktivno sodelujejo — skupaj s partijskimi in sindikalnimi organizacijami — razpravljajo o rentabilnosti reklame, izkoriščanju osnovnih fondov in kvalificiranju kadrov.

Takšni in podobni ukrepi bodo temeljito spremenili vzdušje v podjetjih, angažirali bodo ljudi v upravljanju proizvodnje ter povečali njihovo odgovornost in občutek, da so pravzaprav oni gospodar podjetja. Oziroma bo, kot pravi Birman, ustvarilo etično družbeno osnovo, brez katere bi se gospodarska reforma spremenila le v toliko, da bi se določene direktive in naloge zamenjala z drugimi.

O ŽIVLJENJU SODOBNEGA ČLOVEKA IN NJEGOVH BOLEZNIH

Z zelo enostavnim primerom prikazano delovanje vegetativnega živčevja

Kdo ureja ravnovesje telesnih funkcij - Vegetativni živčni sistem se deli na dva dela, parasimpatik in simpatik - Prvi skrbi predvsem, da bi organi delali čim manj, drugi pa deluje prav nasprotno - O boleznih, ki jim po domače pravimo «nervoza»

(Nadaljevanje od včeraj)

Skušal bom razložiti delovanje vegetativnih živcev z enostavnim primerom, in sicer z odzgom na vprašanje, kaj se dogaja s človekom, ki sedi na soncu. Človek ima stalno temperaturo od 36 do 37 stopinj Celzija. Ko sedi na soncu, se začne njegova koža ogrevati. Zato, da se telo ne bo segrelo, se bo začelo ogrevati hladnejša kri v notranjosti telesa, in sicer na tak način, da se bodo na površini telesa razširile krvne žile in bo kri iz notranjosti telesa tekla po teh žilah, pri čemer se bo razširila notranja telesa toplota. Človek bo postal rdeč, ker se mu bodo razširile krvne žile na obrazu. Največkrat pa to še ni vse, človek se začne potiti. Vemo, da naglo hlađenje povzroča ohlajanje kože. Če po koži polijemo eter, ki zelo naglo hlapi, bo ta postala hladna. Z naglim hlađenjem porabimo toploto, a to povzroča hlađenje. Ker se pa s tem poveča tudi krvni pretok pod kožo, začne primanjkovati krvi drugod. Oskrba s krvjo se na drugih področjih preneha oziroma se njihove krvne žile po vsem telesu (razen pod kožo) zožijo. Z znojenjem izgubljamo tudi sol. Ko se potimo, izločamo tudi manj urina, kar tudi pomeni izgubo soli. Vse to se dogaja, ko ležimo na soncu in le naravno. Te funkcije urejanja pa opravljajo vegetativni živci. Vendar ima ta vegetativni živčni sistem pravzaprav dva dela, dve vrsti živcev, ki delujejo na ravnotežje. Daj si jima pravilno imeni, ki si jih ni lahko zapomniti.

Parasimpatik je del vegetativnega živčevja, ki skrbi za var-

čevanje. Prizadeva si, da bi organi delali kar se da malo. Srce bije bolj počasi in tudi krvne žile se razširijo, ker se pa to dogaja po vsem telesu, se razširijo tudi v prebavilih, to pa pomeni, da začne prebavila še bolj delati. Ne varčuje za vsako ceno, ampak samo tam, kjer je najpomembnejše.

Simpatikus deluje prav nasprotno. Srce začne hitro utripati, krvne žile se zožijo, misli se se napno, zenice pa se razširijo, da bi bolje videli. Skratka organizem se pripravlja za dejanja, morda celo za velika in težka dejanja. Spomnite se, kako se počutite, kadar imate izpolniti kakšno stvar, kadar morate zagovarjati kako svoje dejanje ali deo. Organizem je v pripravi, da hitro reagira na vsako nevarnost. Delovanje simpatikusa preizkusimo, kadar je človek v resni nevarnosti. Znanec mi je pripovedoval, da si je po končani vojni šel ogledati, kakšen jarek je bil preskočil v partizanih, ko mu je šlo za kožo. Ne prej ne kasneje ni več preskočil tako širokega.

Pri delovanju teh dveh sistemov, se pravi simpatika in parasimpatika, pa je značilno tudi to, da ne delujeta eden proti drugemu, marveč vzajemno.

Vse te funkcije živcev pa vodi k možganom. Nekoč so si predstavljali, da so možgani kot nekaka telefonska centrala, v kateri ima sleherna funkcija svoj samostojni gumb, ki delovanje urejuje. Danes vemo, da je v možganih nekako središče, s pomočjo katerega se pospešuje enkrat poraba drugih za varčevanje.

Ko smo to opazili in spoznali, se nam zdi, da je naše telo izredno modro sestavljeno in da je lahko mnogim tehnikom za vzgled, kako naj bi bil sestavljen dober stroj. Seveda pa lahko prav zaradi neurejenega delovanja vegetativnih živcev nastane tudi bolezen.

Omenil sem že, da vegetativni živci delujejo izven naše volje. So pa včasih odvisni od našega razpoloženja. Kar spominjamo se ljudskih izrazov estrah ima velike oči, «človeka oblija hladna znoj», «bel je kot kreda», «zelo se mu bo razlilo tako je jezno» itd. Vsek od teh izrazov ima tudi svojo medicinsko vrednost. Kdor koli je kdaj polagal kak izpit, se spominja, kakšen občutek imaš pred njim. Nekateri niso spali, drugi so imeli prebavne motnje, tretji bolečine v želodcu itd. Kot lahko na delovanje vegetativnih živcev vpliva strah in jeza, tako vpliva na to delovanje tudi veselje.

Vse zapletene mehanizme v organizmu, ki vzdržujejo ravnovesje, vodi vegetativno živčevje. Njegova naloga je, da omogoča brezhibno delovanje vseh organov telesa. Ko organi delujejo kot je treba, je organizem, oziroma človek zdrav. Če pa v živčnem ravnovesju nastopijo motnje, tedaj tudi organi ne delujejo pravilno. Začenjajo se bolezni, in ker urejajo živci delovanje raznih, oziroma vseh organov telesa, se tudi bolezni kažejo na raznih delih telesa.

Po domače pravimo tem boleznim nervozas. Gre za razne bolezni ki pa je vsem skupen isti izvor — motnje v živčnem delovanju.

Nekateri ljudje so užaljeni, če jim rečemo, da so nervozni. Nekoliko drugače je v Ameriki, kjer je vsak povprečni držav-

Z 68. sejma kmetijstva v Veroni

Razstava jugoslovanskih strojev na odprtem. Poleg te razstave je sosedna republika odprla na sejmu informacijsko in turistično pisarno, kateri je načelovalga G. Jelena Živković predstavica beogradske agencije Jugoslavijapublic. Na razstavi strojev so sodelovala tri jugoslovanska podjetja, in sicer Zmaj iz Zemuna, ki je prikazalo vrsto strojev lastne proizvodnje, dalje podjetje Agroviozvodina iz izdelki somborske tovarne, Poljoprivrednik, Industrije motora iz Rakovice ter Industrije Traktora i Mašina iz Beograda. V turističnem uradu pa je prikazalo izbor svojih izvoznih vin podjetje Istravinoexport z Reke. Razstavo, ki je obsegala nekaj čez 200 kv. m, si je ogledal tudi glavni direktor kmetijskega velesejma v Novem Sadu, Ladislav Gros. Na novosadskem sejmu, ki bo od 14. do 23. maja, bo tudi letos sodelovalo več italijanskih podjetij.

Primer otroka iz epruvete

Ali lahko mož ženo, ki je rodila otroka iz epruvete, obdolži zakonske nezvestobe? O tem sporu vprašanje se bo moralo izreči sodišče v New Yorku, zanje pa med javnostjo vlada izredno zanimanje.

V ZDA je, kot zatrjujejo, najmanj okrog 150 tisoč žensk, ki so, da se tako izrazimo, umetno rodile. Eden od teh primerov je prišel pred sodišče. Za zakonsko nezvestobo je svojo ženo tožil dr. John Prutting. On sam je, v kolikor se je v svojem poklicu moral izpostavljati rentgenskim žarkom, že 18 let sterilan. Njegova dvajset let mlajša žena pa je želela imeti otroka in se je zaradi tega zatekla k umetni oploditvi. Trdi obenem, da s tem še niso podani dokazi zakonske nezvestobe, v kolikor svojega moža ni varala z drugim moškim.

V Ameriki je otrok, rojen s pomočjo umetne oploditve, priznan kot zakonit samo, če je do tega prišlo s privolitvijo moža.

Dr. Prutting bi v tem primeru moral dokazati, da ga žena o tem ni obvestila, kar pa, seveda, ni tako enostavno.

Lahko nastopijo tudi nekatere druge nevspešne komplikacije. Če bi, postavimo, sodišče razsodilo, da je žena vendarle storila prekršek zakonske nezvestobe, čigar bi v tem primeru bil otrok? Od tistega, čigar seme je bilo uporabljeno? Toda ta je vendar anonimen! Poleg tega pa je morda še bil dal seme kdove kolikim drugim ženskam. In kam bi prišli, če bi ga nekega dne hoteli proglasiti za očeta vseh otrok, ki so bili spočeti s pomočjo njegovega semena! Obenem pa bi na tak način kmalu bilo konec umetnega oplodjevanja.

Sicer dr. Prutting niti ne zahteva, da bi otroka proglasili za izvenzakonskega, marveč, da sodišče izreče razsodbo o zakonski nezvestobi njegove žene, ki bi se je hotel iznebiti. Sodišče pa ne kaže nobene pripravljenosti, da bi taki njegovi želji zadovoljilo.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Campitelli in Orlando v «Občinski»

Giuseppe Matteo Campitelli in Franco Orlando se nam predstavljata skupaj v občinski galeriji pač zato, ker jima ni treba obilnega razkazovanja njih dobro znane dejavnosti, ki se je v zadnjem desetletju zmoževala v organiziranju uspešnih mednarodnih razstav cerkvene umetnosti. Da nastopata skupaj, pa ju verjetno isti tudi storišarstvo iz let, ko sta se študirala umetnost na cesarskem Dunaju. Zato imata tu tudi nekaj del iz njih mlajših let, posebno Campitelli. Iz leta 1912 je njegova ekspressionistična risba z ogljem in glava Indijanke v pestrh barvah emajla. Sta to le nekaj ugod v sklenjeno vrsto trindvajsetih temper iz poslednjih štirih let. So pa to svojerstna dela, kjer na belini lista izstopajo različni drevesni motivi, izdelani tako, da kljub njih razpihani predmetnosti učinkujejo informalno in abstraktno ter obenem materialno, kot je pač to trenutna zahteva časa. «Sinteza drevoja, skal in cvetic, imenuje umetnik večno teh listov. Neverjetno je, pa je, kako mladenično drzno ritmično gradi in razpieta pretežno temno osnovno barvo. Je primeren snema, da ostaje vidna le sled copiča in potresa na ostalo droben pesek in grudice, ki jih nato rahlo obarva, da zračno migotajo. Vnaša torej vanje resnično snovnost narave, a doseže podobne učinke tudi brez omenjenega postopka, čisto slikarsko. Campitelli je tu izkristalizirano zaokrožen v stalnost svoje tematike in načina. Nasprotno pa je Franco Orlando bolj raznoličen in barvit v svojih oljih in akvarelih, posebno naslednjih: «Zna meja», «Marina» in «Kraški motivi priroja», kako življenjsko čvrsto koraka s časom v pomenstavljanju oblike. Najstarejše delo je tu mala slika Trstenika iz 1930. leta, dočim sta neka dekliška glava, komaj dahnjena v pretekla monokromna in «Petelinji boj» iz 49. in 50. leta. Nadaljnji razvoj nakazuje olje oglatoploskomo različnih tulipanov iz 54. leta v načinu, ki se potem uspešno izpolnjuje v njegovih znanih pokrajinah. V podobni razsodbi plosken sta tu podana dva dobra primera, «Devinske skale» in «Nadišča dolina». Čeprav bi se Orlando lahko postavil za briljantno barvnostjo, kot to vidimo v nekaterih oljih cvetic, pa raje barvnost rešuje v poltemnih odtenih, da bolje prikaže tajinstveno podobenost oblik, kot to vidimo v olju «Mala sirena» in v pretehtani zasnovi krepko doblane lastne podobe. S temi deli pa je Orlandoovo slikarstvo le nepopolno nakazano, bolj kot osveščen je namena kot pa razkazovanje novega.

MILKO BAMBIC

NEKAJ PODATKOV Z VERONSKEGA SEJMA KMETIJSTVA

V Veroni se je včeraj zaključil 68. mednarodni sejem kmetijstva in živilore, na katerem je nastopilo preko 4.000 domačin in tujih razstavljavcev iz 30 različnih držav. Čeprav kronološko sledi vsakoletnim veronskim sejmom, ima italijanski in tuji poslovni svet veronsko priridev za prvo in hkrati tudi za najvažnejšo kmetijsko priridev na kontinentu, s katero se vsako leto praktično pričena kmetijska sezona v Evropi. Veronski sejem je velika izložba vsega tega, kar rabimo v sodobnem kmetijstvu, in hkrati prikaz vsega tistega, kar nam kmetijstvo daje na razpolago, bodisi za neposredno

Veča se število udeležencev kot tudi kvaliteta izdelkov

uporabo bodisi kot industrijsko surovino ali polizdelek; priridev pa je vse do danes ohranila izvorno karakteristiko razširjenega semnja. Težiče velesejma je že vrsto let na prikazovanju kmetijskih strojev (kot poseben odtsek razstave organizirajo vsako leto tudi ločen salon kmetijskega stroja, ki je letos doživel svojo 19. edicijo), ki so na ogled strokovnjakom in občinstvu, poleg tega pa skrbijo tovarni varnosti za praktično prikazovanje njihove uporabe s tem, da jih specializirani delavci ne prestando upravljati na poskusnih njivah na sejmu. Veronski sejem budno sledi razvoju kmetijstva v

Italiji in na tujem, in na njegovih razstavah je razvidno prizadevanje, da bi kolikor mogoče pripomogel k mehanizaciji te pridobitve veje. Danes je v Italiji okoli 400.000 poljskih traktorjev: statistični podatki za leto 1965 pa kažejo, da se ta park razmeroma hitro veča; italijanski kmetovalci so namreč lansko leto kupili 115 tisoč novih strojev, med temi 49 tisoč traktorjev, 33.000 motornih kosilnic, 16.000 motokultivatorjev. Italijansko kmetijstvo razpolaga danes s skupno mehanično močjo, ki se giblje okoli 20 milijonov konjskih sil, prav tako pa zavzemajo stroji čedalje večji pomen.

Kar se tiče električne energije, saj danes 60 odst. vse energije, ki se troši v kmetijstvu, to je približno 5 milijard kWh.

Poleg glavne razstave kmetijskih strojev, so imeli obiskovalci sejma in strokovnjaki tudi letos priložnost, da si ogledajo kvaliteto govejo živilo na posebnih razstavah, na kateri so sodelovali živilorejci iz 12 držav, med temi iz Jugoslavije, Madžarske, Danske, Angije, Francije itd. V času od 12. do vključno 15. marca so so organizirali tudi razstavo konj, na kateri je nastopilo približno 600 glav iz Jugoslavije, Angije, Madžarske in drugih evropskih držav. Živilorejci iz južne Italije so pokupili skoraj štiri petine vseh razstavljenih primerkov (kar predstavlja tudi svojstven pokazatelj današnjega razvoja konjerejstva v Italiji), in sicer po razmeroma visoki ceni.

Stranske priridev, kot so razni kongresi (o govedorji, tobaku, cvetličarstvu, sirarstvu, združnosti in podobnih temah), so doživle prodoren uspeh. Tudi raznih natečajev, v okviru katerih so podelili za več kakor 10 milijonov lir nagrad, je bilo letos precej; v tem pogledu je veronski sejem eden izmed najbolj epopularnih priridev v državi, o čemer pričajo tudi velike množice ljudi, ki se vsak dan usujejo na sejmšče, pa morje avtomobilov in avtobusov, ki parkirajo pred vhodi na razstavišče. Med uradnimi odgovornostmi, ki so obiskala letošnji priridev, je bila tudi skupina Kitajcev, večje skupine strokovnjakov pa so prišle v Verono na dan Belgije, ZDA, Nizozemske, Zah. Nemčije, Avstrije in Francije. Letos so se sejma prvič udeležili Anglija, Romunija, Sovjetska zveza in Bolgarija, prisotnost teh treh zadnjih republik med novimi sodelavci pa kaže na prizadevanje za poslovnim zblizevanjem med Italijo in vzhodnim svetom. (O nastopu Jugoslavije poročamo na gornji strani).

Med posebnih razstav, ki so priklicale mnogo ljudi, spadajo razstava sirov, ki se izdelujejo v okviru evropske gospodarske skupnosti, in na kateri so imeli Francoči ter Holandi glavno besedo, čeprav tudi Italija ni zaostajala, dalje razstava novih dosežkov v kmetijski tehniki, razstave traktorjev, motokultivatorjev, semen, strokovnih publikacij in se cela vrsta drugih priridev in zanimivih prikazov. Strokovni list «Informatore Agrario» je izšel v posebnem obsegu in s posebno prilogo, v kateri so bile navedene nabavne cene vseh razstavljenih strojev.

E. F.

RADIO VIZIJA

SREDA, 23. MARCA 1966

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Slovenski narodni motivi; 11.55 Tržaški popevke; 12.15 Pomenek s posušalkami; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Melodije iz revij in filmov; 17.00 Igra ansambel Elia Bondianija; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost, književnost in priridev; 18.30 Klavirska glasba; 18.55 Motivi, ki so mladim všeč; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Moški zbor s Proseka-Kontovelje; 20.00 Sport; 21.00 Simfonični koncert; 22.45 Melodije iz preteklih dni; 23.00 Izvajalci jazz: Kvintet Benny Golson.

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.00 Prenos RL; 7.15 Jutranja glasba; 7.30 Vesti; 7.40 Nadaljevanje jutranje glasbe; 8.00 Prenos RL; 11.00 Armando Sciascia igra za vas; 11.15 Plošče; 11.30 Revij; 11.45 Črna-belo v glasbi; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30 Poročila; 13.40 Opera panorama; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Glasbeni vrtljak; 15.45 Ljudski plesi; 16.20 Pojo Ambra Borelli, Gianni Mascolo, Paola Bertoni in «I delizini»; 17.00 Tretja stran; 17.15 Pianista Roberta Lantieri; 18.00 Prenos RL; 19.00 Sport; 19.05 Glasbeni vložek; 19.30 Prenos RL; 22.15 Ansambel Bud Freeman; 22.30 Vesti; 22.45 Violinist Jascha Heifetz; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

7.00 Alimamah; 8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Glasbene strani; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna antologija; 10.30 Radialjska slika; 11.45 Glasba za godala; 12.05 Prijatelj od dvannajstih; 13.30 Solisti lahke glasbe; 15.30 Parada uspehov; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.30 Glasba v priredbi vseh državnih sindikata glasbenikov; 18.00 Telesni pregled literature in umetnosti; 19.05 Oddaja za poljedelce; 19.30 Glasbeni vrtljak; 20.25 «Cirano de Bergerac», opera v štirih dejanjih.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 9.00 Poje Bruno Martini; 9.35 «Music-hall», glasbeni program; 10.35 Najnovše ital. pesmi; 11.05 Glasba za dobro jutro; 11.40 Orkestralni koncert; 13.00 Srečanje ob trinajstih; 14.00 Pevski program; 14.45 Plošče; 15.00 Ital. zbor; 15.15 Izbral smo za vas; 16.00 Rapsozija; 16.38 Najnovše plošče; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 18.35 Enotni razved; 18.50 Vaši najljubši plesi; 20.30 Parada godal; 22.00 Nepozabne pesmi.

III. program

18.30 Pregled angleške kulture; 19.30 Vskovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Koncert Antonia Vivaldiya; 22.15 Arabska literaturna danes; 22.45 Glasba dne.

Slovenija

8.05 Glasbene matineje; 8.55 Pisan svet pravilic in zgodb; 9.10 Pojo naši mladinski zbori; 9.30 V

svetu lahke glasbe; 10.15 Pianistka Jelka Suhadolnik; 10.45 Glasbeni koncert; 10.55 Glasbeni medij; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 12.05 Trije prizori iz Verdijeve «Aide»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.15 Zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.35 Naši poslušalci festivoj; 15.30 Zabavni intermezzo; 15.30 Koncert pihalne godbe holandske mornarice; 16.00 Vsek dan za vas; 17.05 Nacionalne smeri v glasbi; 18.15 Iz fonoteke radia Koper; 18.40 Nas razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Danilo Švara: «Veronica Deseniška», opera v 4 dejanjih; 22.10 Melodije za lahko noč; 22.50 Literarni nokturno; 23.00 Poročila; 23.05 Igra plesni orkester RTV Ljubljana.

Ital. televizija

Od 8.30 do 14.10 Sola; 17.30 Oddaja za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.55 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Storia sotto inchiesta»; 22.00 Sportna sredo; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 «La coscienza di Zeno»; televizijška igra; 22.20 Oddaja o velikih religijah.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 16.35 Poročila; 16.40 Rusčina; 17.00 Angleščina; 17.40 Zakaj ima rakca pisano perje; 17.55 Pionirski TV studio; 18.25 Obzornik; 18.45 Opera skozi stolice; 19.15 Filmski pregled; 19.40 TV prospekt; 20.00 Dnevnik; 20.30 Miroček; Tango — predstava SNG; 22.00 Kultura panorama; 23.00 Poročila.

Goriško-beneški dnevnik

NA OBČNEM ZBORU V SOVODNJAH

Pregled lanskega dela in obračun občinske kmečke bolniške blagajne

Člani bi se morali v lastnem interesu bolj zanimati za njeno delovanje

V dvorani občinskega sveta v Sovodnjah je bil v nedeljo dopoldne letni občni zbor članov kmečke bolniške blagajne za to obdobje. Predsednik blagajne Mirko Hmeljak je zbranim članom podal poročilo o delovanju ustanove v preteklem letu in obračun dohodkov in izdatkov.

Iz obračuna je razvidno, da so imeli lansko leto 189.750 lir dohodkov; k temu je treba pristeti še 404.392 lir aktivne iz prejšnjih let ter 3.000 lir iz blagajne, kar znaša skupaj 597.142 lir dohodkov. Stroški pa so znašali lani 256.714 lir, ki so tako-le razdeljeni: 223.800 lir za zdravniške preglede v okviru kmečke bolniške blagajne, 28.439 lir za upravne stroške ter 6.175 lir raznih drugih stroškov. Ob koncu leta so imeli v blagajni 247.446 lir gotovine. Zaradi prebitka iz prejšnjih let je torej blagajna visoko aktivna, čeprav je bilo lani precej več izdatkov kot pa dohodkov.

Največ izdatkov za bolnike je plačala pokrajinska kmečka blagajna v Gorici. Za člane iz sovodnjaške občine so v lanskem letu plačali 1.005 dni oskrbovalnine v bolnišnicah za 58 bolnikov, kar je znašalo skupno 5.434.135 lir ali povprečno po 21.736 lir na vsakega vpisane člane. Za specialne preglede in zdravljenje so potrošili nadaljnjih 306.250 lir za 239 bolnikov, ki so bili potrebni pomoči zdravnikov specialistov.

K poročilu, ki so ga zborovalci odobrili, naj pripomnimo, da gre v breme občinske kmečke blagajne tudi poročni stroški, pa niso imeli v lanskem letu nobenega takega primera.

Ob tej priliki je bilo govora tudi o postopku v primeru morebitne nezgode kakšnega člana. Predsednik je priporočil, naj se člani čim prej po nezgodi zglasijo pri svojem zdravniku za potrebno pomoč in eventualne napotke; če tega ni, pa naj se obrnejo naravnost na nezgodni urad INAIL v Gorici in ne v bolnišnici, kjer bodo morali sami plačati stroške in bodo imeli potem težave za povračilo istih. To velja seveda le pri manjših primerih.

Kino

Gorica
VERDI, 17.15 — zadnja ob 22.00: "Africa addio", Jacopettijev doku. mentarni kinemaskop v barvah. Mladini pod 14. letom prepovedan vstop.

CORSO, 17.00: "Orizzonte di lusso", Nadia Tiller in M. Adors. Nemški črno beli film. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO, Ob 16.45, zadnja ob 22.30: "Degueyo", Jack Stuart in Dan Vadis, italijanski kinemaskopski film v barvah; mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

VITTORIA, 17.00: "Ecco il film-mondo", ameriški dokumentarni film v kinemaskopu. Zadnja ob 21.30. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

CENTRALE, 17.00: "Non sono degno di te", Giovanni Morandi in Laura Efrikian; italijanski črno beli film; zadnja ob 21.30.

DEZURNA LEKARNA
Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italija št. 10, tel. 25-76.

TEMPERATURA VČERA
Včeraj je bila v Gorici najvišja temperatura 14,1 stopinje ob 14.10 in najnižja 2 stopinji pod ničlo ob 4.30, povprečna vlaga 60 odst.

Uničevanje koruznih škodljivcev

Goriški župan je izdal odlok, s katerim odreja, da morajo vsi lastniki in obdelovalci zemlje, ki imajo njive s koruzo ali sirmom, poskrbeti, da najkasneje do 15. aprila tega leta uničijo škodljivce in njihovo zarod, ki se pojavljajo na koruznih steblih. Taka stebila lahko uporabijo za stelo živil, jih požejo ali porabijo kot živalsko krmo.

Pri pobiranju stebel na njivi jih morajo izrjaviti ali jih porezati tako nizko, da odrezki ne gledajo iz zemlje. Krsitelji teh predpisov bodo zakazovani z globo, ki je v ta namen določena.

Izlet Kmečke zveze na sejem v Verono

V nedeljo se je 50 kmetovalcev iz Goriške, med katerimi so prevladovali kmetje z Oslavja in iz Pevme, odpeljal v Verono na mednarodni kmetijski sejem. Iz Gorice so se odpeljali ob 4. uri zjutraj, vrnili pa so se ob 23. Celoten program je potekel po naprej določenem razporedu.

Izletniki so se z avtobusom pe-

šlih poškodbah, ker se v njih, primerih, kot je pri cestnih nesrečah lahko obrne neposredno na bolnišnico za pomoč.

Ob koncu naj navedemo, da je bilo sorazmerno s številom članov vse premalo udeležencev na občnem zboru. To pomeni, da se člani ne premalo zanimajo za svoje probleme in koristi v okviru te ustanove, pa čeprav imajo od take brezbriznosti lahko le škodo.

Komisija za protosinhrotron bo jutri v Doberdobi

Danes se mudi v Trstu Evropski odbor za jedrsko energijo (CERN), ki ima nalogo, da prouči prednostni področje pri Doberdobi za ureditev vprašanja protosinhrotrona. Odbor prihaja iz Narda v Apuliji, ki je drugo področje v Italiji, katero konkurira za to napravo. Jutri bodo člani komisije v spremstvu krajevnih predstavnikov in oblasti prišli na ogled v Doberdobi, da bi si tudi na mestu ogledali področje in njegove prednosti za to važno napravo evropskega obsega, ki bo zaposlila več tisoč strokovnjakov in izvedencev. Od te naprave bi imela naša pokrajina pa tudi vsa dežela veliko gospodarsko korist. Zato občani v Doberdobi z zanimanjem sledijo razvoju tega važnega problema.

Proslava osvobodilnega gibanja 27. marca v Ronkah

V nedeljo 27. marca bo v dvorani "Excelsior" v Ronkah proslava 29. letnice osvobodilnega gibanja v Italiji, ki ga pripravlja odbor, v katerem je tudi župan Trevisan. Na tem shodu, ki bo ob 10. uri, bo govoril Pietro Secchia, generalni komisar garibaldinskih brigad. Na njem bodo podelili medalje in diplome svojim padlim partizanov udarnih brigad.

Uničevanje koruznih škodljivcev

Goriški župan je izdal odlok, s katerim odreja, da morajo vsi lastniki in obdelovalci zemlje, ki imajo njive s koruzo ali sirmom, poskrbeti, da najkasneje do 15. aprila tega leta uničijo škodljivce in njihovo zarod, ki se pojavljajo na koruznih steblih. Taka stebila lahko uporabijo za stelo živil, jih požejo ali porabijo kot živalsko krmo.

Pri pobiranju stebel na njivi jih morajo izrjaviti ali jih porezati tako nizko, da odrezki ne gledajo iz zemlje. Krsitelji teh predpisov bodo zakazovani z globo, ki je v ta namen določena.

Izlet Kmečke zveze na sejem v Verono

V nedeljo se je 50 kmetovalcev iz Goriške, med katerimi so prevladovali kmetje z Oslavja in iz Pevme, odpeljal v Verono na mednarodni kmetijski sejem. Iz Gorice so se odpeljali ob 4. uri zjutraj, vrnili pa so se ob 23. Celoten program je potekel po naprej določenem razporedu.

Izletniki so se z avtobusom pe-

UPRABNE ZADEVE PRED OBČINSKIM ODBOROM

V petek se bo sestal goriški občinski svet

Na dnevnem redu bodo vprašanja, interpelacije in resolucije

Občinski svet v Gorici se bo sestal v petek 25. marca ob 18. uri; tako so sklenili na seji odbora v ponedeljek zvečer. Na dnevnem redu bodo prišle interpelacije, vprašanja in resolucije, ki jih je proučil odbor.

Odbornik Lupieri je poročal o javnih delih, za katera so namenili več milijonov lir. Odbornik Fantini je poročal o ekonomatu, in sicer o nakupu oblek za golence z vodila "Lennas", za občinske delavce, mestne stražnike in obhodnike. Določil so tudi območje mestnega središča, kjer je dovoljena potujoča trgovina. Za odbornikom Candussiem, ki je obravnaval vprašanja osebja, je odbornik Tomassich poročal o socialnih vprašanjih. Občinskemu svetu bodo predlagali o-

SG IZ TRSTA gostuje
danes, 23. marca ob 20.30 v Prospekti dvorani v Gorici
Verdijev korzo 13
Na programu sta deli
Samuela Becketta

ČAKAJOČ NA GODOTA
in
POSLEDNJI TRAK

Izvajajo Silvij Kobal, Edvard Martinuzzi in Rado Nakrest
Vstopnina za odrasle po 250 in za dijake po 100 lir.
Prodaja eno uro pred predstavo pri gledališki blagajni.

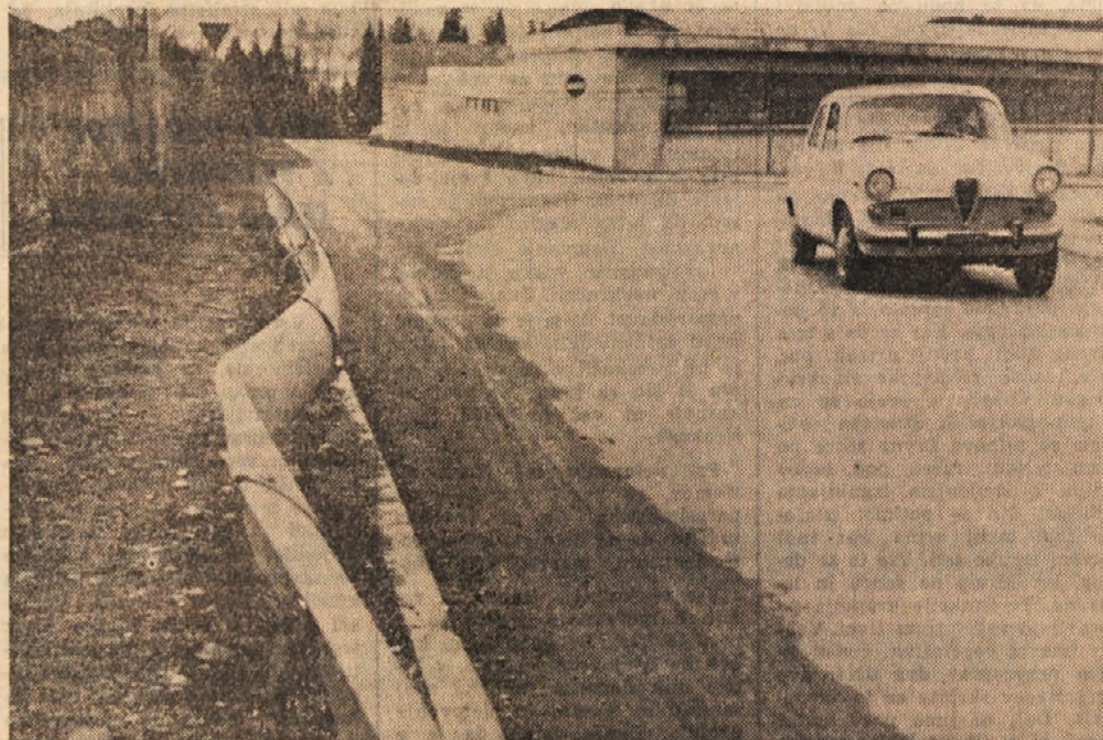
Izleti

AVTOBUSNI IZLET V PLANICO
priredi Slovensko planinsko društvo dne 27. marca ob priliki mednarodnih smučarskih skokov. Vpisovanje pri A. Košuti, v Gorici, Ul. Mameli 8 do 21. t. m. Vožnja za člane po 1500 in za nečlane po 1700 lir. Podrobnejše informacije pri vpisu.

Razna obvestila

Kmečka zveza v Gorici opozarja vse lastnike kmetijskih strojev, da morajo do 31. marca t. l. prijaviti potrebo po tekočem gorivu in preostankih tistih od prejšnjega leta. To prijavo lahko napravijo pri zadetih preko Kmečke zveze na njenem uradu v Ul. Ascoli 1/1, kjer prejmejo tudi vsa podrobnejša pojasnila.

Varnostna ograja še ne zadostuje

Dokler v Ulici della Barca, ki je postala enosmerna dohodna pot v Gorico, niso postavili varnostne ograje, je marsikateri avtomobil zavozil na pločnik, trčil ob zid, ali celo v cementni opornik za električne žice. Vendar tudi z namestitvijo ograje varnost še ni bila v celoti zagotovljena, ker se še vedno pripeti marsikateremu voz-

niku, zlasti takšnemu, ki goljufivega ovinka ne pozna, da ga zanese na desno stran. Varnostna ograja je zagotovila trdnost cestnotratu uvoženega, kakor jo vidimo tudi na sliki. Kaj bi bilo potrebno ukretnosti, da bi se povečala stabilnost vozila na ovinku? Potrebno bi bilo notranji del ovinka znižati ali zgraditi del privzdigniti, da bi vo-

ŠPORTŠPORTŠPORT

NAMIZNI TENIS

Tekmovanje na Goriškem v polnem teku

Pred dnevi so zaključili prvi del namiznoteniskega tekmovanja za drugi pokal ustanove za pomoč pri strokovnem usposabljanju, ki ga je organiziral pokrajinski odbor za Goriško. Tekmovanja se udeležuje sedem društev s 15 ekipami, ki so razdeljene v štiri skupine. Zmagovalci posameznih skupin se bodo v finalu pomerili med seboj.

V prvem delu tekmovanja so na čelu posameznih skupin ekipe Aligera (Carli, Blasig, Pluc in Miot), Dom A (Cernig, Cotič, Sošol in Peric), Audax A (Borghes, Colenz, Cocco in Bigotto) in Audax B (Malfatti, Siligoj, Di Gesso in Digai). Po vsej verjetnosti se bodo te štiri ekipe tudi uvrstile v zaključni del tekmovanja.

NOGOMET

Garrincha zopet v vrstah Brazilije

RIO DE JANEIRO, 22. — Manuel Dos Santos "Garrincha" je ponovno v izredni formi. To je dokazal z izredno brez dvoma navdušujočo igro med zadnjim nastopom na letošnjem brazilskem nogometnem prvenstvu. Garrincha je zopet pokazal vse slavni repertoar preigravanja nasprotnikov, s čimer ni samo navdušil gledalce temveč predvsem sestavljale reprezentance za svetovno prvenstvo. Problem brazilskega napada je tako s ponovnim vstopom Garrinche rešen na najboljši način.

Ves brazilski tisk je z velikimi naslovi pozdravil "vračanje" Garrinche. Najbolj so seveda zadovoljni selektorji reprezentance, ki bodo 28. t. m. povabili na skupni trening 40 igralcev, od katerih bodo izbrali 22, ki jih bodo vnesli na uradni seznam nastopajočih na svetovnem prvenstvu. Ti so toliko bolj zadovoljni, ker niso najmanj pričakovali prerojenja tega sedaj ponovno odličnega igralca.

Brazilski navijači se niso pozabili, da je bila njihova reprezentan-

ŠPORTNE VESTI Z ONSTRAN MEJE

Zadovoljiva uspeha primorskih enajsteric

Oba točki za Novo Gorico, pol izkupička za Koper

Pomladanski start primorskih predstavnikov v republiški nogometni ligi je bil še kar uspešen. Nova Gorica je premagala vodilno Celje z 1:0, Koper pa je igral s kandidatom za prvo mesto Kranjskim Triglavom 0:0. Tri točke so kar lep iztržek, nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z igro. Nova Gorica je v drugem polčasu pokazala nekaj smisla za kombinacijsko igro, ves ostali čas srečanja pa je bilo občinstvo nezadovoljno.

Tudi Koper v tem srečanju razen borbenosti in poštenosti ni prikazal nič posebnega. Obramba je sicer v celoti zadovoljiva, zlasti dobra pa sta bila Cuban in Crnac. Napad pa je tokrat odpovedal. Furlanč je bil stavljen in se je znašel zmeraj tam, kjer ni bilo Zog, še slabši je bil Ivankovič, na katerega so gledali polagali največ upanja, da bo povezal napadalno peterico. Namesto tega se je spuščal v dolgotrajna preigravanja brez haska. Prav zaradi njega so ohromele številne napadalne akcije, ki so bile tudi trile napadalne akcije (Petrli, Skorjanc in Vizintin), ki so se precej trudili, niso mogli uveljaviti. Res škoda, saj je bil Koper skoraj vsa tekmo v premoči in se mu je izmuznila lepa priložnost za dve točki. Vsekakor bo potrebno v prihodnje, da posamezniki podredijo individualne interese kolektivni igri. Le v tem primeru bo prišel Koper do tako nujno potrebnih točk, ki naj mu zagotovijo obstanek v slovenski ligi.

UPRAVIČEN OPTIMIZEM

Garrincha zopet v vrstah Brazilije

RIO DE JANEIRO, 22. — Manuel Dos Santos "Garrincha" je ponovno v izredni formi. To je dokazal z izredno brez dvoma navdušujočo igro med zadnjim nastopom na letošnjem brazilskem nogometnem prvenstvu. Garrincha je zopet pokazal vse slavni repertoar preigravanja nasprotnikov, s čimer ni samo navdušil gledalce temveč predvsem sestavljale reprezentance za svetovno prvenstvo. Problem brazilskega napada je tako s ponovnim vstopom Garrinche rešen na najboljši način.

Ves brazilski tisk je z velikimi naslovi pozdravil "vračanje" Garrinche. Najbolj so seveda zadovoljni selektorji reprezentance, ki bodo 28. t. m. povabili na skupni trening 40 igralcev, od katerih bodo izbrali 22, ki jih bodo vnesli na uradni seznam nastopajočih na svetovnem prvenstvu. Ti so toliko bolj zadovoljni, ker niso najmanj pričakovali prerojenja tega sedaj ponovno odličnega igralca.

Brazilski navijači se niso pozabili, da je bila njihova reprezentan-

PLAVANJE

V Moskvi dva evropska rekorda

MOSKVA, 22. — Sovjetski plavalec Viktor Mazanov je danes med dvojnem SZ Zahodna Nemčija izboljšal s časom 3'11"2 lastni evropski rekord na 200 m hrbtno. Prejšnji najboljši evropski čas je bil 3'12"4. Med istim dvojnem je sovjetska ekipa zabeležila v moški štafeti 4x100 m prosti evropski rekord, ki je od 31. avgusta lani pri padal s časom 3'21"1. Zahodna Nemčija, ki je danes zabeležila čas 3'37".

Mazanov se je z današnjim časom uvrstil na četrto mesto svetovne lestvice; pred njim so Američan Jef Graef (svetovni rekord z 2'10"3), Garry Dilley 2'10"5 in A. Stock 2'10"9.

ATLETIKA

V NEDELJO, 27. T. M.

V Dortmundu evropske igre na pokritem

DORTMUND, 22. — V nedeljo bodo v Dortmundu evropske atletske igre indoors. V jutranjih urah bodo kvalifikacijske tekme, v popoldanskih pa finalne. Spored je naslednji:

9.30 — tek na 60 m in met krogla moški, daljina ženske	15.00 — krogla ženske in troskok
9.45 — tek na 60 m ženske	16.00 — 60 m ovire moški
10.00 — 400 m moški	16.10 — 60 m ovire ženske
10.15 — 400 m ženske	17.10 — 800 m moški in višina ženske
10.30 — 800 m ženske, met krogla ženske, troskok	17.25 — 400 m moški
10.45 — 800 m moški	17.30 — 400 m ženske, daljina in krogla moški
11.00 — 1.500 m	17.40 — 1.500 m
11.15 — 60 m ovire moški	17.30 — 3.000 m
11.30 — 60 m ovire ženske, daljina moški	18.05 — 800 m ženske
11.45 — polfinale 60 m moški	18.15 — štafeta 4x2 krogla moški
11.00 — polfinale 60 m ženske	18.25 — štafeta 4x1 krog ženske
14.00 — višina moški in skok s palico	18.35 — štafeta 4x3x2x1 krog moški
	18.45 — zaključna slovesnost.

z zelenjavo, odnašajo klobuke mimoidočim in jim nedostojno ovijajo glave s širokimi plašči.

V takšnih dneh je bilo pod arkadami pusto. V prehodnih hodnikih se ni bilo moč dolgo zadrževati in stalni večerni gostje so izginiti: nekdo se je zatekel v cerkev, drugi pa se je preselil v druge ulice, ki so bile bolj skrite pred besnim vetrom. Nekateri pa so se spet, med njimi tudi Viko, v upanju na pomlad poslovlili od svojega plašča ter se odpravili v čitalnico Nacionalne biblioteke, ki je v spodnjem nadstropju Ufficia.

Celo prodaja plašča ni rešila Vika pred popolno finančno katastrofo: signora Argia mu je odpovedala sobo in že nekaj noči se je sprehajal pod arkadami ter zamisljen opazoval si ve vode, ki so tekale pod lok Ponta Vecchia.

Pa tudi Cargo ni prispel...

"Tam spodaj je mraz, v čitalnici je topleje, giovanotto," se je nekega takšnega večera obrnil nanj človek majhne rasti, ni bil mlad in imel je okrogla očala na krhkem, potlačnem nosu. "Ali ste pesnik?"

"Ne," je kratko odvrnil Viko.

"Umetnik?"

"Ne."

"Morda bodoči filozof?" je vztrajal neznanec.

"Ne," je zdočeno odvrnil Viko in se obrnil, da bi odšel.

"Potem ste brezposelni," je brez priziva odločil možak z očali, "kaj pa znate delati?"

"Opeke," je mračno odvrnil Viko. "Sicer pa, ni še čas za nje..."

"Nikar se ne šalite! Kdo ve, če vam jaz ne bi mogel najti dela. Kakšno pisavo pa imate?"

"Pisavo imam dobro. Delam sem v knjižnici," je Viko malce oživel.

(Nadaljevanje sledi)

CECILIJ ZGODBA URBAN: O VIKU

Pod arkadami Ufficia

Pri razdelitvi sezonskega zaslužka je prejel Viko, celo z vseh letnim predumom, kar solidno vsoto šeststo lir.

"Zdaj, giovanotto, si lahko najameš tudi boljše sobo in si lahko kupiš, kar potrebuješ oblačil za zimo," mu je očetovski svetloval messer ob slovesu in strogo dostavil: "Sobo pa si najemi pri stari in poštenu gospodinjji, mirneje bo."

Na veliko Vikovo olajšanje se je njegova bujna gospodinja poslovala od njega čisto mirno, celo s poudarjenim ravnodušjem in samo v račun za zadnji mesec je vnesla megljeno postavko: "Za oskrbo in druge usluge — 50 lir." Celo neizkušnemu Viku je postalo jasno, da broška ni potrebna.

Sobo si je našel v že davno zaželeni četrti za Palazzo Vecchio. Središče srednjeveškega Firence, njihov kamniti zgodovinski arhiv je že zdavnaj navduševal Vika, od prvih dni njegovega prihoda. Tudi temnati Palazzo Vecchio in pred njim leže-

či, od sonca obsijani Trg Signorie, priče in arene tolikih dogodkov, ki so pretrpeli mesto in Uffici, ki vodijo k Arnu in so bili nekoč pisarne Palazzo, zdaj pa so svetovno znana umetniška galerija — vse to ni privlačevalo samo Vika. Pod arkadami Ufficia, okrašenega s kipi velikih Italijanov, je bilo pred sončnim zahodom vedno polno Florentincev, ki so se navduševali nad Arnom, dvorci in holmi na njegovem nasprotnem bregu, od koder opazuje Cvetočelo belomarmornati Michelangelo David. S prihodom mraka so se sprehajali razšli in pod potemnelimi svodi arkad so ostali samo tisti, ki niso imeli kam iti.

Ko je plačal novi gospodinjji stanovanje za mesec dni naprej in si kupil že zdavnaj zeleni širok in skoraj do peto dolg plašč — znamenito florentinsko ruoto, ki se je ohranila v garderobi delavcev in umetnikov še od medicinskih časov, se je Viko odpravil v Camero del Lavoro.

"Za zdaj še ni nič, giovanotto, saj sam dobro veš, kakšna brezposelnost je zdaj," mu je sporočil sekretar, "toda vseeno pridri pogledat, zdaj na vse načine pritiskamo na vlado."

Viko je malce izgubil pogum in odpravil se je v gostilno poleg palače Strozzi, kjer ga je že pričakoval Cargo.

"Ali si kaj našel?" ga je zaskrbljeno vprašal.

"Za zdaj nič, trenutno je brezposelnost. Toda nekaj imam vendar še za življenje," je pogumno odvrnil Viko, "tam pa se bo že še kaj našlo."

"Samo zdaj nikar, vrag naj te vzame, ne poprimi bog ve kje. In izberi si nekaj ustrežnejšega, kot so opeke. Zdaj pa izpizaj za bodoče uspehe, naredil sem svinjske zrezke in steklenico chiantija."

Natanko čez mesec dni se je Viko znova oglašil v Cameru del Lavoro. Vsa tri nadstropja so bila prepelna ljudi, ki so se glasno pogovarjali in na glas zmerjali vlado. "V Afriko lezite, reda pa doma ne morejo narediti." "Za vojno so milijoni, narod pa naj umre od lakote!" Nekdo je ironično zapel:

Tripoli sarà italiana
al rombo di canon!

In množica je zagnala: "All'erta, popolo!"

Viko ni mogel najti sekretarja niti tistega dne niti naslednje dni. Ko je plačal gospodinjji spet za mesec dni naprej, stara gospa Argia je bila to pot zelo zahtevna, je Viko z žalostjo ugotovil, da se je njegov "veliki" denar spremenil v majhno vsoto, do opekaške sezone pa je v skrajnem primeru ostalo še tri mesece. "Čas je, da zmanjšam izdatke," je sklenil in namesto obeda v gostilni začel kupovati za štiri solde kuhane fižole v tretjerazredni pekariji, ki je bila poleg novega trga. Za spremembo, pa tudi zato, da bi si ogrel roke, je včasih kupil za dva solde škričelj pečenih kostanj, ki so jih pekli v visokih pečeh pred božičem na vseh vogalih. V gostilno je zahajal samo v nedeljo in takrat se je najedel: naredil je mesni ragu in kavo. V gostilni je bilo zdaj dolgočasno: Cargo je odšel čez praznike domov; nekam je odšel tudi Elija. Sele čez mesec dni je Viko znova povprašal v Cameru del Lavoro in prišel je celo do sekretarja, toda odgovor je bil isti: brezposelnost.

Brezposelnost... Kot govavost se je razširila po vsem polotoku. V daljni Afriki so grmeli topovi, od tam so prihajala mrtvaška obvestila. V odgovor se je na zborovanih brezposelnih, na trgih in tovarniških dvoriščih razlegal strašen klic "All'erta, popolo!"

Viko je zadnjikrat plačal sobo in zmanjšal dnevni obrok še za dva solda. V gostilno je prenehal zahajati. Cargo se še ni vrnil in njegova gospodinja je sporočila, da podnajemnik, ko je odhajal, sobe ni rezerviral za naprej.

Februarja cveti mandelj, prvi znanilec zelenega sveta. V februarju pa nad Firencami pihajo izredno mrzli vetrovi. Ko se prebujajo skozi ozke soteske Apeninov, vdirajo v mesto in visoko dvigajo valove Arna, vrtničijo na novem trgu košare